KULMÂKIVI

SUOMEN TEOLOGISEN INSTITUUTIN TIEDOTUSLEHTI 2/2026

KULMAKIVENÄ ON ITSE KRISTUS JEESUS (EF 2:20)

TEOLOGIAN TOHTORI SCOTT KEITH (USA) VIERAILI STI:SSA

TUOMIO OSOITTI TARPEEN OPETTAA RAAMATULLISTA IHMISKÄSITYSTÄ ENTISTÄ ROHKEAMMIN

Raamatun mukainen kristillinen julistus homoseksuaalisuuden harjoittamisesta syntinä on todettu Suomessa lailliseksi. Tämän enempää ei taida löytyä myönteisiä puolia korkeimman oikeuden 26.3.2026 langettamasta tuomiosta kansanedustaja Päivi Räsäselle, piispa Juhana Pohjolalle ja Luther-säätiölle.

Valtakunnansyyttäjän käynnistämä oikeusprosessi oli massiivinen hyökkäys Raamattuun perustuvaa kristillistä julistusta vastaan. On kansakuntamme häpeä, että se päättyi miltään osin langettavaan tuomioon. Seurasin koko oikeusprosessin kaikki istunnot paikan päällä alusta loppuun. Syyttäjän merkittävimmät panokset oli selvästi kohdistettu sen rajoittamiseen, mitä kristityt saavat sanoa synniksi. Tämä kuitenkin jäi pelkäksi yritykseksi.

Korkeimman oikeuden tuomio loukkaa sananvapautta mutta myös uskonnonvapautta, vaikka suoraa Raamatun siteeraamista ei kriminalisoitu. Mediahuomion yksipuolinen kiinnittyminen Päivi Räsäsen saamaan tuomioon jätti varjoonsa sen, että samalla tuomittiin myös vähemmistökirkko ja sen piispa. Kristillisen 33-osaisen opetusjulkaisusarjan siirtäminen uudelle verkkoalustalle tuomittiin rikoksena siksi, että yhdessä julkaisuista oli käytetty oikeuden mielestä liian vanhentunutta lääketieteellistä käsitettä. Jos tämä ei ole mielivaltaa, mikä on? Lainsäädännön tulisi olla selkeää ja ennakoitavaa, mutta nyt todellisuudessa kukaan ei tuon tuomion jälkeen tiedä, mikä voidaan katsoa rikolliseksi ja mitä ei.

Tämän oikeustapauksen yhteydessä on mainittu käsite ”lawfare” eli oikeudellinen sodankäynti, jolla tarkoitetaan opposition toiminnan estämistä tai tämän pelottelua hyödyntämällä oikeusjärjestelmää. Korkeimman oikeuden päätös osoitti, että lakia on syytä muuttaa, jotta mielivaltaisuus voitaisiin jatkossa välttää eikä oikeusjärjestelmäämme voitaisi valjastaa kristillisen julistuksen estämiseen. Meille teologeille ja kristityille päätös lisäksi osoitti tarpeen opettaa entistä rohkeammin ja selkeämmin raamatullista ihmis-, sukupuoli- ja avioliittokäsitystä sekä rukoilla kaiken esivallan, myös oikeuslaitoksen puolesta.

Luotuaan ihmisen kuvakseen, mieheksi ja naiseksi, Jumala katsoi kaikkea tekemäänsä ja kaikki oli hyvää. (1. Moos.1:31) Hän ei luonut alistusjärjestelmää, vaan hyvän järjestyksen, jossa jokainen ihminen on rakastettu ja arvokas riippumatta siitä, kuinka onnistuu elämään naisena tai miehenä. Jokainen syntinen on Jumalalle rakas ja Jeesuksen veren arvoinen. Kristillinen opetus ei ole solvaavaa tai halventavaa, eikä siksi ole ihmisryhmiä, joita tulisi suojella siltä lainsäädännön keinoin.

SOILI HAVERINEN
PÄÄSIHTEERI
24.4.2026

TILAA IUSTITIA 41 ENNAKKOON

Raamatun syntyhistoriasta on julkaistu viime vuosina runsaasti julkisuutta keränneitä ja keskustelua herättäneitä kirjoja. Puheenvuorona keskusteluun STI julkaisee seuraavan Iustitia-kirjansa. Iustitia 41 ”Raamatun teksti, tutkimus ja tulkinta: katsauksia ajankohtaiseen keskusteluun” on nyt taittovaiheessa ja ilmestyy loppukeväästä.

Artikkelikokoelman kirjoittajina ovat Ida Heikkilä, TT, post-doc-tutkija, Julius Kankkunen, TM, jatko-opiskelija, E.V. Rope Kojonen, dosentti, TT, yliopistonlehtori, J. J. Aleksi Markkanen, FM, M.A., apologi, Anssi Ollilainen, TT, pastori, Vesa Ollilainen, TT, teologinen asiantuntija, Janne Saarela, M.A., opettaja ja Topias Tanskanen, TT, eksegetiikan tutkijatohtori. Artikkelit käsittelevät monipuolisesti raamatuntutkimuksen ajankohtaisia teemoja.

Kirjan hinta tulee olemaan 30 €, mutta voit tilata sen STI:sta jo ennakkoon hinnalla 25 € /kpl + postikulut, sti@sti.fi, p. (09) 6689 550.

Varmista siis oma kappaleesi Iustitia 41 jo nyt.

* * * * * *

KERÄYS TEOLOGIAN KANDIKOULUTUKSEN TUKEMISEEN

Suomen teologinen instituutti (STI) aloitti viime syksynä englanninkielisen teologian kandidaatin (*Bachelor in Theology, Mission and Ministry*) tutkinnon Fjellhaug International University Collegen kanssa. Ensi elokuussa aloittavan seuraavan vuosikurssin haku on jo auki ja tiedot ensimmäisten opiskelijoiden hyväksymisestä ovat jo tulleet. Haku on auki 1.7. asti.

Kun opiskelijoiden ja vuosikurssien määrä kasvaa, tulemme tarvitsemaan tuntiopettajia nykyisen henkilöstön lisäksi, jotta opiskelijat voivat saada opintoihin tarvitsemansa tuen.

Voit nyt tukea suoraan kandikoulutusta alla olevilla tiedoilla. Lahjoitettujen varojen kautta voimme myös täydentää kirjastoamme kandiopiskelijoiden tarvitsemalla kirjallisuudella, jota on vaikea saada käyttöönsä muista kirjastoista. Kiitos lahjastasi!

Kandikoulutuksen tukemista varten on oma pysyvä MobilePay-numeronsa: 22724 sekä viitenumero pankkilahjoituksiin: 42903

Danske Bank
IBAN: FI74 8000 1100 5642 45
BIC: DABAFIHH

Nordea
IBAN: FI66 1555 3000 1169 14
BIC: NDEAFIHH

DR. SCOTT KEITH STI:SSA: KRISTUS LÖYTYY ARMONVÄLINEIDEN KESKUKSESTA

- Kristuksen kärsimystä ei pidä tarkastella ensisijaisesti moraalisena esikuvana tai eksistentiaalisena maamerkkinä tai uskonnollisena symbolina, vaan ratkaisevana tapahtumana, jossa synnit annettiin anteeksi, vanhurskaus lahjoitettiin ja sovitus suoritettiin, hahmotteli tohtori Scott Keith luennollaan 31.3. Suomen teologisessa instituutissa (STI).

1517-järjestön toiminnanjohtaja ja kalifornialaisen Concordia-yliopiston teologian apulaisprofessori tohtori Scott Keith vieraili vaimonsa Joyn kanssa STI:ssa. Hän piti englanninkielisen luennon aiheesta ”Luterilaisia näkökulmia Kristuksen kärsimykseen”. Saunomista ja puiden pilkkomista rakastava Scott on perehtynyt erityisesti Philip Melanchthonin teologiaan ja rooliin reformaattorina.

Hänen luentonsa on vastausta kysymykseen, mikä olisi erityisesti luterilainen näkökulma Kristuksen kärsimykseen. Hänen mukaansa luterilaisuus korostaa Kristuksen kärsimystä ensisijaisesti siitä näkökulmasta, mitä hän teki kärsimyksensä kautta syntisten eli meidän puolestamme.

- Kyse ei ole siitä, että me kärsimme Kristuksen tavoin tullaksemme siten vanhurskaiksi, vaan että Kristuksen kärsimys on jo tehnyt meidät vanhurskaiksi, kiteyttää Scott Keith.

Hän avaa Kristuksen kärsimystä luterilaisen teologian keskeisistä löydöistä käsin, kuten autuas vaihtokauppa, lain ja evankeliumin erottaminen ja armonvälineet.

SIJAISKÄRSIMYS JA AUTUAS VAIHTOKAUPPA

Autuas vaihtokauppa on Raamatussa ilmaistuna Paavalin Toisessa Korinttilaiskirjeessä: ”Sen, joka ei synnistä tiennyt, hän meidän tähtemme teki synniksi, että me hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi.” (2. Kor. 5:21, KR33/38)

Kristus omaksui syntisen ihmisen osan niin täydellisesti, että hän kärsi ristillä syntisenä, vaikka ei ollut itse syyllistynyt syntiin. Syntinen ihminen taas luetaan Kristuksen tähden vanhurskaaksi ilman omaa ansiota.

Lain ja evankeliumin oikea erottaminen on Lutherin mukaan teologin taidoista kaikkein vaikein oppia. Myös Kristuksen kärsimystä voidaan tarkastella lain ja evankeliumin näkökulmasta. Laki avaa Kristuksen kärsimykseen tuomion näkökulman. Laki vaatii rangaistusta synnille. Ristillä kärsivä Kristus on Jumalan tuomitsema ihmiskunnan syntien tähden. Evankeliumin näkökulma taas avaa Kristuksen kärsimykseen lahjan ja armon näkökulman. Synnit on sovitettu

ja annettu anteeksi, koska Kristus kärsi puolestamme.

ARMONVÄLINEET EIVÄT AINOASTAAN KUVAILE KRISTUSTA

Kristuksen kärsimys on kaikkien armonvälineiden keskuksessa. Jumalan sana välittää meille sanoman Jeesuksen ristinkuoleman synnit sovittavasta merkityksestä. Kaste liittää ihmisen Kristuksen kärsimykseen ja kuolemaan. Synninpäästö taas julistaa, että juuri sinä saat uskoa kaikki syntisi anteeksi Jeesuksen Kristuksen kärsimyksen ja kuoleman tähden. Sama sisältö on myös ehtoollisessa, jossa Kristuksen ruumis ja veri ojennetaan syntiselle ihmiselle pelastukseksi ja syntien anteeksiantamiseksi. Luterilaisessa ymmärryksessä armonvälineistä keskeistä on se, että mikään niistä ei ainoastaan kuvaile sitä, mitä Kristuksen kärsimys ja kuolema lahjoitti meille, vaan armonvälineet todella välittävät meidän puolestamme kärsineen ja kuolleen Kristuksen ihmiselle, joka ottaa ne uskoen vastaan. Armonvälineet tuovat Kristuksen objektiivisen ja universaalin pelastustyön henkilökohtaiseksi.

KOHTAAKO KRISTUS MEIDÄT SISÄISESTI VAI ULKOISESTI?

Scott Keith osoittaa luennossaan tuntevansa myös suomalaisen Tuomo Mannermaan koulukunnan Luther-tutkimusta ja arvioi sitä. Erityisesti hän pohtii kysymystä, mitä tarkoitetaan sillä, ettei Kristuksen vanhurskauttava työ ole ainoastaan tapahtunut meidän puolestamme vaan on läsnä meissä. Kadotetaanko siinä vanhurskauttamisen forenssisuus, se, että pelastus lahjoitetaan meille meidän ulkopuoleltamme?

- Mannermaan tulkinnan voi ymmärtää niin, ettei Kristuksen kärsimys puolestamme ole vain jotain menneisyydessä tapahtunutta vaan tässä hetkessä läsnä olevaa, kun se välitetään meille armonvälineiden kautta, mutta jos sillä tarkoitetaankin Kristuksen kohtaamista ihmisen sisäisessä elämässä irrallaan julistetusta Sanasta, meillä on ongelma, toteaa Scott Keith.

Luterilainen teologia ei niinkään tarkastele Kristuksen kärsimystä dogmaattis-teoreettisesti, vaan ennen kaikkea pastoraalisesti. Kristuksen kärsimys puhuttelee ihmisen eksistentiaalista syyllisyydentuntoa ja epäilystä ja tarjoaa pelastuksen ja armon ihmisen ulkopuolelta armonvälineiden kautta. Se vastaa kysymykseen, miten syntinen ihminen voi omistaa Kristuksen ansion ja armon itselleen ja vakuuttua siitä, että se on juuri häntä varten.

TEKSTI: SOILI HAVERINEN
KUVAT SCOTT KEITHIN LUENNOLTA (LEHDEN KANSI): KIRSI KURU

Scott Keithin luennon tallenne on katsottavissa STI:n YouTube-kanavalla.

EMERITUSPROFESSORI MATTI LEISOLA KEHOTTAA: RIIPPUKAA KIINNI KRISTUKSESSA SANAN KAUTTA

Matti Leisola, sinut tunnetaan kansainvälisesti menestyneenä luonnontieteilijänä, Teknillisen korkeakoulun bioprosessitekniikan emeritusprofessorina sekä entisenä kemian ja materiaalitieteiden tiedekunnan dekaanina. Mitä muuta haluaisit kertoa itsestäsi?

- Nuo asiat ovat lopultakin vain ulkonaisia ja työhöni liittyviä. Paljon tärkeämpää on minulle ollut uskollinen aviopuoliso, neljä lasta, seitsemän lastenlasta ja kohta syntyvä lapsenlapsenlapsi. Näitäkin tärkeämpää on ollut suhde Kristukseen ja hengelliset lapset monessa sukupolvessa.

Miten suhtaudut teologiaan?

Olen vakuuttunut siitä, että Jumala on ilmoittanut itsensä ihmiseksi tulleen Jeesuksen Kristuksen ja hänen apostoliensa kautta. Tämä ilmoitus on tallennettu Uuden ja Vanhan testamentin kanonisissa kirjoituksissa, jotka eivät ole erehtyväisiä tulkintoja jumalallisista kokemuksista. Siksi ”sola scriptura” on aivan keskeisessä asemassa ja siksi myös teologia, joka pyrkii ymmärtämään näitä kirjoituksia, on tärkeää.

Onko luonnontieteillä ja teologialla yhteistä pohjaa?

Raamattu antaa totuudenmukaisen kuvan sekä historiasta että luonnosta. Jumala, joka loi ”kuutena päivänä… taivaan

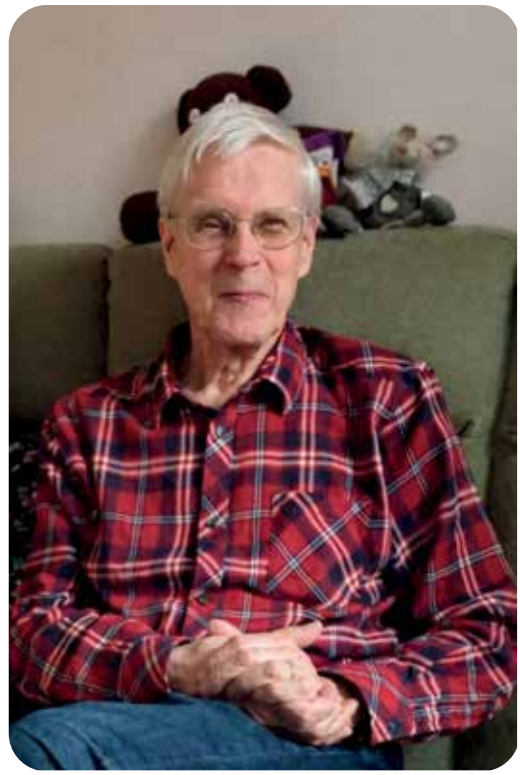

ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on”, ilmoitti itsensä Raamatun teksteissä. Psalmi 19 tuo nämä ilmoitukset yhteen ja Paavali vielä korostaa luonnon antaman ilmoituksen ehdotonta luotettavuutta kirjeessään roomalaisille. Tämän ilmoituksen hylkääminen ja kunnian antaminen Jumalan teoista luodulle, johtaa Paavalin mukaan tyhmyyteen ja vieläkin pahempaan: ”… Jumala hylkäsi heidät heidän kelvottoman mielensä valtaan, tekemään sopimattomia”, (Room. 1:28).

Millaista on mielestäsi hyvä teologia?

Hyvä teologia lähtee liikkeelle Raamatun ehdottomasta arvovallasta. Kun siitä luovutaan, ajaudutaan nopeasti petollisille vesille. Luther ymmärsi tämän ja toi tietyssä mielessä Jumalan takaisin Eurooppaan. Toisaalta Jeesus itse varoitti aikansa kirjanoppineita siitä, että pelkkä Kirjoitusten tutkiminen ei johda aitoon uskoon: ”Te tutkitte kirjoituksia, sillä teillä on mielestänne niissä iankaikkinen elämä, ja ne juuri todistavat minusta ja te ette tahdo tulla minun tyköni, että saisitte elämän.” Eli hyvän teologian pitäisi aina johtaa syvempään yhteyteen Jeesuksen kanssa. Minulla on ollut ainutlaatuinen mahdollisuus tutustua moniin teologeihin, jotka ovat eri mieltä joissakin yksityiskohdissa. Heitä on kuitenkin aina yhdistänyt Raamatun arvovallan korostamisen lisäksi ”sola gratia” (”yksin armosta”), ”sola fide” (”yksin uskosta”) ja ”solo Christo” (”yksin Kristus”).

Miten näet STI:n merkityksen?

Jeesus varoitti seuraajiaan: ”Kavahtakaa vääriä profeettoja, jotka tulevat teidän luoksenne lammasten vaatteissa, mutta sisältä ovat raatelevaisia susia”, (Matt. 7:15). Harhaopit olivat seurakunnan alusta alkaen keskeinen ongelma (Gal. 1:9, 4:20, 5:12, 1. Tim. 1:3, 4:1, 6:3–5;2. Tim. 3:6–9, 4:3–4; Tiitus 1:10,11; 3:10), mutta niiden merkitys vain korostuu loppua kohden. Liberalismi on latistanut kristinuskon tämänpuoleiseksi humanismiksi. Karismaattisuus on tehnyt kokemuksista ylimmän auktoriteetin, vaikka usko muuttuu näkemiseksi vasta Jeesuksen palatessa. Katolisuus on nostanut paavin lausumat ja kirkon perinteet Raamatun yläpuolelle. STI:n tehtävä on ensisijaisesti auttaa ymmärtämään näitä eksytyksiä ja rohkaista pysymään uskossa ja ”kilvoittelemaan sen uskon puolesta, joka kerta kaikkiaan on pyhille annettu”, (Juud. 3).

Minkä neuvon haluaisit antaa nykyisille teologian opiskelijoille?

Olkaa rohkeasti kristittyjä. Älkää hävetkö evankeliumia. Riippukaa kiinni Kristuksessa Sanan kautta. Minulla on rakkaita ystäviä, joiden hengellistä vaellusta olen seurannut yli 50 vuoden ajan. Heitä yhdistää uskollisuus Raamatulle. He ovat päivittäin lukeneet ja tutkineet sitä, opetelleet sitä ulkoa, oppineet Raamatulle uskollisilta opettajilta ja soveltaneet oppimaansa elämään. Tämä on ollut heidän uskossa kasvamisensa salaisuus. Minulla on myös ystäviä, joista Paavalia lainaten ”aivan itkien sanon, vaeltavat Kristuksen ristin vihollisina”. Syynä on useimmiten ollut etääntyminen Raamatusta.

Matti Leisolan luento ”Tieteen uskomukset ja maailmankatsomukset” 26.2.2026 STI:n Tieto, usko ja järki -luentosarjassa on katsottavissa: YouTube.com/@suomenteologineninstituutti

HAASTATTELU: SOILI HAVERINEN
KUVA: MATTI LEISOLAN ARKISTO / KUVAN EDITOINTI CHATGPT.COM

KIRKKOKANSAN TEOLOGISESSA SYMPOSIUMISSA KESKUSTELTIIN KIRKON TUNTOMERKEISTÄ

STI:n kautta tiivistynyt yhteistyö herätysliike- ja lähetysjärjestöjen välillä on konkretisoitunut parin viime vuoden aikana Kirkkokansa-verkostoksi, joka yhteisen kirkkokansa.fi-nettisivuston lisäksi on koonnut kirkkokansaa erilaisiin tapahtumiin. 17.-18.4.2026 noin sata järjestöjen työntekijää ja vastuunkantajaa kokoontui Ryttylään Kansanlähetysopistolle Kirkkokansan teologiseen symposiumiin, joka järjestettiin nyt toista kertaa.

Symposiumin teemana oli ”Kirkon tuntomerkit kateissa?” Päivien aikana kuultiin luentoja kirkon tuntomerkeistä teologian tohtori Niilo Räsäseltä, emeritus professori Pekka Leinolta, pastori Matti Rusamalta ja pastori Vesa Pöyhtäriltä sekä keskusteltiin sekä hiippakunnittain jaetuissa pienryhmissä että yhdessä luentojen jälkeen.

Päivät huipentuivat herätysliikejohtajien kyselytuntiin, jota varten oli jätetty kysymyksiä esimerkiksi herätysliikkeiden ja Suomen ev.-lut. kirkon suhteista, pappisvihkimyksistä ja Kirkkokansa-yhteistyön etenemisestä. Yksi merkittävä johtajilta saatu vastaus oli, että Kirkkokansan järjestäytymisen on määrä tapahtua tänä vuonna.

Symposium on hyvin merkittävä herätysliike- ja lähetysjärjestöjen avainhenkilöiden verkostoitumispaikka. Tällä kertaa mukana oli myös viisi Fjellhaugin kandiohjelman opiskelijaa sekä lisäksi kaksi muuta STI:n opiskelijaa. Tavoitteena on jatkaa Kirkkokansan symposiumien järjestämistä vuosittain.

JÄRJESTÖJOHTAJIA SYMPOSIUMISSA

Merkittävien kohtaamisten ja ajatuksia herättävien sisältöjen lisäksi ehkäpä vaikuttavinta päivissä oli mahtava yhteinen veisaaminen, joka oli kuin ennakkovälähdys siitä päivästä, kun veisaamme kaikki yhdessä ylistystä Karitsan valtaistuimen edessä.

HAKU KANDIKOULUTUKSEEN NYT AUKI 1.7.2026 ASTI

Fjellhaug International University Collegen (FIUC) ja STI:n teologian kandidaatin koulutuksen ensimmäinen lukuvuosi on jo pian taputeltu.

Haku Bachelor in Theology, Mission and Ministry-koulutuksen seuraavalle vuosikurssille on nyt avoinna 1.7.2026 asti. Hakemukset käsitellään saapumisjärjestyksessä eli opiskelupaikka voi varmistua jo ennen hakuajan päättymistä. Syyslukukausi alkaa 12.8. Pidämme orientoivan päivän uusille opiskelijoille STI:ssa ti 25.8. Lähijaksot Oslossa tulevat olemaan ensimmäisen lukuvuoden mukaisesti viikoilla 39 ja 7.

Lisätietoja ja tarvittavat linkit hakemiseen löydät sivulta: https://sti.fi/kandikoulutus/

Pyydämme edelleen esirukousta sekä nyt ensimmäisellä vuosikurssilla opiskelevien opintojen puolesta että seuraavalle vuosikurssille hakevien puolesta. Teologian opiskelusta kiinnostuneita on nyt hyvä hetki hoksauttaa hakemaan koulutukseen.

Fjellhaug internasjonale Høgskole

TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2025 JA VUODEN 2026 ALUN TALOUSLUKUJA

STI:n virallinen tilinpäätös on valmistunut ja etenee hallituksen kautta jäsenkokoukseen toukokuussa. Tilinpäätös on -63 000€ tappiollinen (2024:-104 000 €). Viime vuonna varsinaisen toiminnan tulos ilman varainhankintaa oli-372 000€ (2024: -380 000€) ja varainhankinnan tuotot 267 000€ (2024: 290 000€). Varainhankinnan osuus 267t€ ei yltänyt sille budjetissa asetettuun tavoitteeseen (298,5t€).

Vuoden 2026 alku on mennyt taloudellisesti hieman edellistä vuotta vahvemmin. Tammi-maaliskuussa tuloja on ollut yhteensä 110 000€ (2025: 102 000€), kun kulut ovat pysyneet lähes samoina -93 000 (2025: -94 000€). Tukijäsenmaksuja oli maksettu maaliskuun lopussa hieman edellisvuotta vähemmän 29 000€ (2025: 32 000€), mutta toisaalta muiden lahjoitusten määrä oli kasvanut 50 000€ (2025: 36 000€). Yleensäkin alkuvuosi on taloudellisesti vahva, koska jäsenjärjestöjen jäsenmaksut 25 400€ ja tukijäsenmaksut maksetaan silloin. Kesäkuukausina kannatus on yleensä kaikkein heikointa.

Alkuvuoden luvut osoittavat, että te STI:n ystävät olette vastanneet edellisessä Kulmakivessä esitettyyn pyyntöön tuen vahvistamisesta ja Herramme on vastannut asiaa koskeviin rukouksiin. Lämmin kiitos teille kaikesta tuesta ja Herrallemme rukousvastauksesta! Pyydämme edelleen esirukouksia, jotta sekä toimintamme että sen kannatus voisivat vahvistua. Kiitos, että olet mukana!

TEKSTIT, KUVA JA KAAVIO:
SOILI HAVERINEN

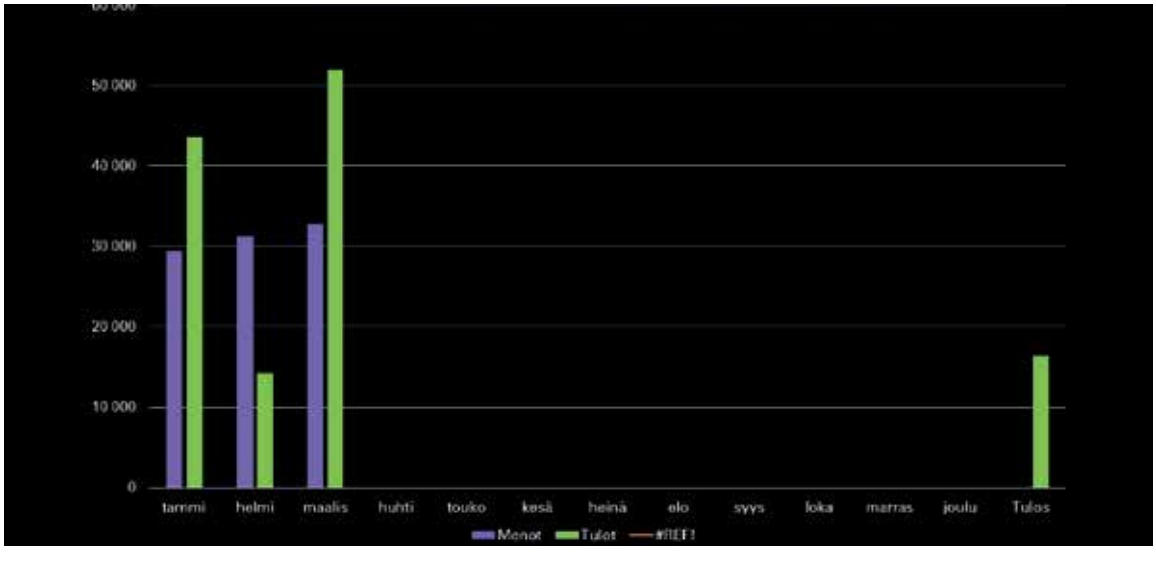

TOSI VALO VOITTAA PIMEYDEN

SANA ELÄMÄNÄ JA VALONA

Lapsena luin sarjakuvan, jossa kaksi miestä nojasi kapakan tiskiin lasiensa äärellä. Ensimmäinen kysyi: ”Onko ulkona pimeä”? ”Ai onko?!” vastasi toinen, avasi kapakan oven, ja ulkoa lankesi sisälle pimeyden kiila. Ensimmäinen mies totesi hämmästyneenä: ”Oho! Ulkona on pimeää!”

Tuo lyhyt kuvasarja palaa elävästi mieleeni Johanneksen evankeliumin äärellä. Yksi sen kantavista teemoista on valon ja pimeyden välinen taistelu. Teema tulee esille heti evankeliumin alussa. Johannes aloittaa kertomalla Sanasta, joka on Jumalan luona – eli hänestä erillinen – ja samalla siellä, minne ihmisellä ei ole pääsyä. Tuo Sana on Jumala (Joh. 1:1–2).

Edelleen Johannes kuvaa jumalallista ja persoonallista Sanaa metaforien avulla, jotka viittaavat Raamatun pelastushistorian suuriin vaiheisiin: ihmisen luomiseen, syntisen lunastukseen ja hänen kirkastamiseensa ylösnousemuksen päivänä (vrt. 1:3–5). Sanan kautta kaikki on tullut olevaiseksi. Ilman Sanaa ei ole päivittäistä eikä iankaikkista elämää. Hänessä on elämä, josta olemme osallisia jo luotuina, mutta myös elämä, jota kuolemakaan ei pysty voittamaan. Sana on ihmisten valo, jota ilman fyysisillä silmillä ei nähdä maailmassa mitään. Hän on kuitenkin myös valo, joka avaa sokean silmät näkemään uskossa Kristuksen – ihmiseksi tulleen Jumalan. Hänessä tulee nähtäväksi Jumalan kirkkaus, hänen säteilevä puhtautensa ja pyhyytensä ristinkuolemassa ja ylösnousemuksessa (esim. 1:14).

@PIXABAY.COM

VALON JA PIMEYDEN EPÄSUHTAINEN TAISTELU

Jeesus on valo, ja hänessä on valo, joka totisesti voittaa pimeyden. Tämä sanotaan suoraan: ”Valo loistaa pimeydessä ja pimeys ei saanut sitä valtaansa” (1:5). Luomisen valo voitti pimeyden, joka ei kyennyt estämään luomistyötä. Sama valo on vieläkin väkevämpi Kristuksen lunastustyössä, sillä se voittaa synnin pimeyden ihmissydämissä. Pimeys ei kykene uhkaamaan valoa. Tätä ennakoi Jeesuksen ihme Betesdan altaalla, jossa hän antaa sokealle näön (Joh. 5). Se osoittaa yhtäältä siihen toivoon, että hän, joka antaa sokealle kyvyn nähdä, on myös kyllin voimallinen sytyttämään valon syntisokean sydämeen. Toisaalta ihme osoittaa, että fyysisen näkönsä ihmeellisesti takaisin saanut tarvitsee vieläkin suuremman ihmeen: synnin sokeuden voittavan valon, joka valaisee hänen sydämensä ja mielensä.

Pimeyden mahtia ei kuitenkaan pidä vähätellä. Pimeydellä Johannes kuvaa synnin surkeutta. On luonnollista, että kasvi

pyrkii valoa kohti, ja kaamosmasennus on monelle suomalaiselle tuttu. Kevään valo tuo mukanaan lämmön ja luonnon heräämisen eloon. Synnin todellisuus on kuitenkin toisenlainen: ”Tämä on tuomio: valo tuli maailmaan, mutta ihmiset rakastivat pimeyttä enemmän kuin valoa, sillä heidän tekonsa olivat pahoja” (3:19).

Langenneen ihmisen tila on surullinen: hän haluaa pysyä kätkössä valolta, joka paljastaisi hänen tekonsa pahoiksi mutta myös toisi hänelle armon. Ihminen on luotu elämään valon yhteydessä – siinä hän kukoistaisi. Silti hän pahuutensa tähden rakastaa pimeyttä, joka kätkee hänen syntinsä.

Maailma ei pelkästään rakasta pimeyttä. Se myös vihaa valoa: ”Jos maailma vihaa teitä, muistakaa, että ennen teitä se on vihannut minua” (15:18). Tämä viha valoa kohtaan ulottuu niihin, joilla on tuo elämän valo ja jotka uskovat häneen, joka on Valo (8:12; 12:46).

ELÄMÄÄ VALOSSA, PIMEYDEN VARJOSSA

Jeesuksen omana kristitty elää taistelussa ja jännitteessä. Hänessä vaikuttaa yhä maailman sokaissut pimeys, joka nousee esiin sydämestä sanoina, tekoina, asenteina ja laiminlyönteinä. Hengellinen näkökyky on vielä epätarkka ja näkee lähinnä varjoja. Kuitenkin hänellä on Kristuksen valo, joka kukistaa hänessä olevan synnin perkeleellisen voiman – valo, joka valaisee hänen mielensä ja ymmärryksensä näkemään todellisuuden toisin silmin ja ennen kaikkea näkemään Kristuksen Jumalan Karitsana, joka on ottanut pois hänen syntinsä pimeyden.

Hän odottaa toivossa ja uskossa päivää, jolloin valon kirkkaus hetkessä polttaa pois kaiken synnin ja pahan sekä nostaa hänet valon kirkastetussa ruumiissa uuteen taivaaseen ja uuteen maahan, jossa elämä on voittanut, valo hallitsee, eikä pimeyttä tai pimeyden tekoja enää ole.

Samalla kristitty joutuu kokemaan pimeyden voimien vihan hänessä olevan valon tähden. Se tarkoittaa kärsimystä, pilkkaa, vainoa – samaa, mitä hänen Herransa koki, vaikkakin vain vähäisenä osallisuutena siihen pohjattomaan vihan maljaan, jonka Poika tyhjensi häntä vihaavan maailman puolesta. Kristittyjen ei siis tule yllättyä, jos he kohtaavat vihaa. Mitä muuta pimeys voi kuin inhota valoa – ellei valo tule ja kukista pimeyden valtaa? Vihaa ei tarvitse ottaa henkilökohtaisesti. Sen perimmäinen kohde on hän, jonka valo loistaa hänen omissaan.

Valon asenne maailmaan on kristityn toivo ja esimerkki. Tämä valo, jonka välineenä on Jumalan sana, kykenee kukistamaan pimeyden myös siellä, missä se hallitsee maailmaa. Valo rakasti pimeyttä rakastavaa maailmaa ja astui sinne tuodakseen sille valon, jota se yhtä aikaa sekä pakenee että tarvitsee. Rakkaudessaan tämä Valo suostui siihen, että pimeys sai hetkeksi sammuttaa Jumalan kirkkauden ristillä pitkäperjantaina – vain loistaakseen kolmantena päivänä entistä kirkkaammin. Samalla asenteella kristityn tulee kohdata maailman pimeys. Siihen hän pystyy valon voimassa.

TEKSTI: VESA OLLILAINEN

TEOLOGIAN OPISKELUA TUNTURISSA

Tammikuussa -25 olin miettinyt jo tovin, olisiko nyt se hetki opiskella jotain uutta. Teologian opiskelu oli ollut jo nuorena mielessä. Kuitenkin asuminen Lapissa asettaa hommaan muutamia haasteita. Parasta olisi, jos ei tarvitsisi muuttaa etelään yksin saatikka koko perheen kanssa. Koulun pitäisi olla myös sitoutunut Raamattuun. Jospa koulutus tapahtuisi vieläpä monimuotototeutuksella. Voi että, se olisi mahtavaa. Toukokuussa se mahdollisuus tuli vastaan STI:n kautta.

Työn ja perhearjen keskellä opiskeluajan löytäminen on ajoittain haastavaa. Onneksi verkkoluennot ovat saatavilla silloin, kun itselle sopii. Mutta mitä enemmän teologian ja Raamatun opiskelulle antaa, sitä enemmän siitä myös saa itselleen ammennettavaa päivittäiseen elämään kristittynä.

Erityisen innoissani olen ollut Vanhan Testamentin opiskelusta. Esimerkiksi siitä, miten israelilaiset suhtautuivat Jumalan antamaan lakiin niin hyvällä mielellä. Sitä luettiin aina seurakunnan kokoontumisissa ja vieläpä ylistettiin sen vuoksi. Mutta eikö laki ollut aina paha ja vain evankeliumi aina hyvä?

Muissa muinaisen ajan kulttuureissa jumala tai jumalat olivat piilossa eikä heidän luonnettaan tunnettu. Jos elämä koetteli, jumalan oli pakko olla vihainen. Tällöin kokeiltiin jotain lepytysuhria ja katsottiin, mitä tapahtui. Suhde jumalan kanssa pohjautui puhtaaseen tuuriin.

Israelin saaman lain kautta Jumala paljasti luonteenlaatunsa ihmisille. Laki on osa Jumalan erityistä ilmoitusta itsestään. Jumalan saattoi viimein tuntea: millainen hän on, mistä hän pitää ja ei pidä, miten häntä voidaan palvoa. Lain antaminen olikin siis armon teko. Jumalalla ei ollut siihen minkäänlaista pakkoa, vaan kaiken hän teki rakkaudesta ihmistä kohtaan.

Saman lain pykälien kautta meidän asemamme Jumalan edessä on selvä: olemme rikkoneet lain. Saman ihanan ja kamalan lain murskaama ihminen saa kuulla Jumalan uuden erityisen ilmoituksen. Kaikki sinun syntisi annetaan anteeksi Jeesuksen ristin tähden. Parasta teologian opiskelussa on tämän ihmeellisen lahjan parempi ymmärtäminen ja siihen juurtuminen sitä kirkastavan luterilaisen teologian kautta.

TEKSTI: VERTTI BARKHOLM, 33V., MUONIO
KUVA: VERTTI BARKHOLMIN ARKISTO

HELLUNTAI

Lähestymme helluntain juhlaa. Jeesuksen lupaus Pyhästä Hengestä liittyy Hesekielin kirjan lupauksiin uudesta ajasta, jossa Jumala Pyhän Hengen työnä luo ihmisen uudeksi antamalla hänelle kivisydämen sijasta lihasydämen (Hes. 36:22—29). Tämän muutoksen saa aikaan Pyhä Henki. Seuraavassa luvussa Hesekiel saa nähdä näyn, joka kertoo Pyhän Hengen lähetystehtävästä. Kuolleitten luiden laakso herää elämään sanan saarnan voimasta. Luku 37 kertoo tapahtumasta, jossa Jumalan kansa nousee haudoistaan ja palaa Hengen tuomana takaisin Pyhään maahan: "Sentähden ennusta ja sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä avaan teidän hautanne ja nostan teidät, minun kansani, ylös haudoistanne ja vien teidät Israelin maahan. Ja siitä te tulette tietämään, että minä olen Herra, kun minä avaan teidän hautanne ja nostan teidät, minun kansani, ylös haudoistanne. Ja minä annan teihin henkeni, niin että te tulette eläviksi, ja sijoitan teidät omaan maahanne. Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra: minä olen puhunut, ja minä sen teen, sanoo Herra." (Hes 37:12—14).

Näistä Raamatun kohdista me ymmärrämme että ihmisen tulee saada Pyhä Henki. Hengen saaminen on keskeinen kohta ihmisen pelastuksessa. Mutta samalla on alleviivattava, että Pyhän Hengen saaminen liittyy olennaisesti syntien anteeksisaamiseen – näitä kahta ei voi erottaa toisistaan. Tämä tarkoittaa, että Jeesuksen sovitustyö ristillä ja hänen ylösnousemuksensa on Pyhän Hengen työn perusta ja aarre, jonka ilmaista lahjaa Pyhä Henki on nimenomaisesti tullut jakamaan. Siksi kristitty ei etsi Henkeä irrallaan syntien anteeksiantamuksesta, vaan tunnustaa, että Pyhä Henki on siellä, missä syntejä annetaan anteeksi Kristuksen sovitustyön perusteella. Tämän vanha kirkko todisti jo uskontunnustuksen kohdassa Pyhästä Hengestä. Koko kappale aivan kuin maalaa silmiemme eteen Pyhän Hengen pelastushistorian ihmisten keskellä: "me uskomme" seurakunnan, ehtoollisen sakramentin, kasteen "syntien anteeksiantamiseksi", kuoleman voittamisen ruumiin ylösnousemisessa sekä iankaikkisen elämän.

TEKSTI: VESA PÖYHTÄRI,
LÄHETYSJOHTAJA /
LAESTADIANERNAS
FRIDSFÖRENINGASR FÖRBUND
(LFF)
KUVA: KARITA PÖYHTÄRI

Suomen teologisen instituutin sääntömääräinen

KEVÄTKOKOUS

instituutin tiloissa

keskiviikkona 27.5.2026 klo 14.30

Käsiteltävänä ovat sääntömääräiset asiat mm. vuoden 2025 toimintakertomus ja tilinpäätös.

Päätösvalta on jäsenjärjestöjen edustajilla, mutta myös tukijäsenet ovat tervetulleita. Tukijäsenillä on kokouksessa puheoikeus, mutta ei äänestysoikeutta.

PÄÄSIHTEERIN VIERAILUT

Ti 28.4. Päiväpiiri, Helsingin Luther-kirkko, Sley
Ke 29.4. SEKL:n työntekijäseminaari, Kansanlähetysopisto, Ryttylä
Ke 29.4. Hämeen Kansanlähetyksen ja Sleyn Raamattukoulu, Hämeenlinna
Ma 4.5. Kvinnokväll, LFF, Närvilä bönehus, Karleby
Ma 11.5. Måndagssamling, Andreaskyrkan, Helsingfors
Ti-Pe 9.-12.6. Helsjö konferensen, Fjellhaug, Oslo

TEOLOGISEN ASIANTUNTIJAN VIERAILUT:

La 23.5. Ajattelun akatemia, Perheniemen opisto
Su 31.5. Messu, Ryttylän lähetyskeskus
To 4.6. Kesäapologialinja, Kansanlähetysopisto
Ti-Pe 9.-12.6. Helsjö konferensen, Fjellhaug, Oslo

Suomen teologinen instituutti on esittelemässä toimintaansa myös kesällä, ainakin Evankeliumijuhlassa Karkussa ja Kansanlähetyspäivillä Ryttylässä. Tervetuloa juttelemaan ja ostamaan hyvää kirjallisuutta! Uusinta Iustitia 41 -kirjaa on näillä kesäjuhlilla saatavilla.

TERVETULOA STI:N JÄSENJÄRJESTÖJEN KESÄJUHLILLE

(JUHLAT AIKAJÄRJESTYKSESSÄ)

* **Kylväjän Kesäpäivät.** Turku, pääjuhlapaikkana Mikaelinkirkko (Puistokatu 16), pe-su 5.-7.6., www.kylvaja.fi
* **Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland**, Årsfest ”Trygg med Jesus”, Kristinedstads kyrka, Kristinestad, to-sön 25.-28.6., www.slef.fi
* **Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys,** valtakunnallinen Evankeliumijuhla ”Turva Jumalassa”, Karkun evankelinen opisto, pe-su 26.-28.6., www.evankeliumijuhla.fi
* **Suomen Ev.lut. Kansanlähetys**, Kansanlähetyspäivät ”Kristus kanssamme,”, Ryttylä (Hausjärvi), pe–su 3.-5.7., www.kansanlahetyspaivat.fi
* **Laestadianernas Fridsföreningars förbund,** Sommarmöte i Larsmo kyrka, fre-sön 10.-12.7., www.lff.fi
* **Länsi-Suomen Rukoilevaiset**, Rukoilevaisten kesäseurat ”Kriste, valo valkeudest”, Eura, pe-su 17.-19.7., www.lsry.fi
* **Suomen Raamattuopiston Säätiö**, Hengelliset Syventymispäivät ”Uskon puolesta”, Järvenpää-talo, pe-su 21-23.8., www.syventymispaivat.fi

Osoite
Kaisaniemenkatu 4 A 7. kerros
00100 Helsinki

Sähköposti ja puhelin
sti@sti.fi, etunimi.sukunimi@sti.fi
09 668 9550

Kotisivu
www.sti.fi

Lahjoitustilit ja MobilePay
Danske Bank:
FI74 8000 1100 5642 45, BIC: DABAFIHH
Nordea:
FI66 1555 3000 1169 14, BIC: NDEAFIHH
MobilePay numero 51533

Työntekijät
pääsihteeri Soili Haverinen
sihteeri Kirsi Kuru
teologinen asiantuntija Vesa Ollilainen

Aukiolo: Ma-pe klo 9-16 toukokuun loppuun asti.
Kesätauon jälkeen avaamme ma 24.8.

Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus
Luentotoimintaa, kirjasto ja lukusali sekä seurakuntavierailuja

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista aikakauskirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI lähetetään tukijäsenille viisi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja
toiminnanjohtaja Daniel Nummela, SEKL

Jäsenjärjestöt
Laestadianernas Fridsföreningars Förbund
Lähetysyhdistys Kylväjä
Lähetysyhdistys Rauhan Sana
Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys
Suomen Ev.lut. Kansanlähetys
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Suomen Raamattuopisto
Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa. Henkilötukijäsenmaksu 50 euroa (opiskelijat 10 €), yhteisöt 100 euroa. STI ottaa vastaan kirjalahjoituksia, avustuksia ja testamentteja. Jos haluat lahjoittaa kirjoja, niin ole ensin yhteydessä STI:n henkilökuntaan.

Rahankeräyslupa RA/2018/904
Poliisihallituksen arpajaishallinto myönsi STI:lle uuden rahankeräysluvan 4.11.2020. Lupa on toistaiseksi voimassa oleva. Varat käytetään teologiseen ja pastoraaliseen koulutukseen, julistus- ja julkaisutoimintaan, kirjastopalvelujen ylläpitämiseen sekä palkka- ja hallintokuluihin siltä osin kuin kulut palvelevat varsinaista yleishyödyllistä käyttötarkoitusta.

Taitto Kirsi Kuru
Painopaikka Kirjapaino Hermes Oy
ISSN-L 2243-0733, ISSN 2243-0733 (painettu)
ISSN 2243-0741 (verkkojulkaisu)

SUOMEN TEOLOGINEN
INSTITUUTTI
KAISANIEMENKATU 4 A
00100 HELSINKI

. D022

A
Posti Oy
Posti Green

ETUKANNEN KUVAT: KIRSI KURU
TAKAKANSI: PEXELS.COM

TALVI ON MENNYT, SADE ON LAANNUT, SE ON KAIKONNUT POIS. KUKAT NOUSEVAT MAASTA, LAULUN AIKA ON TULLUT, JOKA PUOLELLA HUHUAVAT METSÄKYYHKYT. (LAULUJEN LAULU 2:11–12)